

Podsumowanie konsultacji publicznych projektu programu Interreg Europa Środkowa 2021-2027 w Polsce

11 czerwca 2021 r.

Spis treści

1. Program Interreg Europa Środkowa 2021-2027	1
2. Opracowanie projektu programu (czerwiec 2018 – kwiecień 2021)	2
2.1. Prace Grupy Roboczej.....	2
2.2. Konsultacje na etapie przygotowania programu	3
2.3. Konsultacje projektu programu oraz strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	4
3. Konsultacje publiczne.....	5
3.1. Organizacja konsultacji publicznych.....	5
3.2. Zgłoszone uwagi	5
3.2.1. Uwagi Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej	6
3.2.2. Uwagi Urzędu Miejskiego Wrocławia.....	9
3.2.3. Uwagi Urzędu Miasta Krakowa	13
3.2.4 Uwaga Uniwersytetu Opolskiego	16

1. Program Interreg Europa Środkowa 2021-2027

- Zasięg terytorialny: Polska, Czechy, Słowacja, Węgry, Austria, Słowenia, Chorwacja oraz część Niemiec i Włoch.
- Instytucja Zarządzająca: Miasto Wiedeń.
- Wspólny Sekretariat: Wiedeń.
- Priorytety i cele szczegółowe programu:

Priorytet 1. Współpraca na rzecz inteligentnej Europy Środkowej

- 1.1. Wzmacnianie zdolności innowacyjnych
- 1.2. Rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości

Priorytet 2. Współpraca na rzecz bardziej zielonej Europy Środkowej

- 2.1. Wspieranie transformacji energetycznej dla neutralności klimatycznej
- 2.2. Zwiększenie odporności na zmiany klimatu
- 2.3. Rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym
- 2.4. Ochrona środowiska
- 2.5. Zielona mobilność miejska

Priorytet 3. Współpraca na rzecz lepiej połączonych Europy Środkowej

- 3.1. Poprawa połączeń transportowych obszarów wiejskich i peryferyjnych

Priorytet 4. Poprawa systemu zarządzania współpracą w Europie Środkowej

- 4.1. Wzmocnienie systemu zarządzania na rzecz zintegrowanego rozwoju terytorialnego w Europie Środkowej
- Beneficjenci: władze i instytucje publiczne, podmioty prywatne

2. Opracowanie projektu programu (czerwiec 2018 – kwiecień 2021)

2.1. Prace Grupy Roboczej

Za przygotowanie projektu programu Interreg Europa Środkowa 2021-2027 odpowiada Instytucja Zarządzająca współpracująca w tym zakresie z Grupą Roboczą (GR), w skład której wchodzi przedstawiciele władz publicznych państw objętych programem, reprezentujący szczebel rządowy i samorządowy. Przedstawiciel Komisji Europejskiej bierze udział w pracach GR z głosem doradczym. Polskimi członkami GR są przedstawiciele Departamentu Współpracy Terytorialnej Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (MFIPR) oraz polskich regionów wskazani przez Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej.

Prace Grupy Roboczej wspierał Wspólny Sekretariat (WS) oraz eksperci zewnętrzni.

Grupa Robocza opracowywała projekt programu Interreg Europa Środkowa 2021-2027 w oparciu o:

- projekty rozporządzeń opublikowane przez Komisję Europejską w maju 2018 roku (z uwzględnieniem zmian wynikających z kolejnych wersji projektów),
- rezultaty oceny śródkresowej programu Interreg Europa Środkowa 2014-2020,
- raport końcowy Wiedeńskiego Instytutu Międzynarodowych Studiów Ekonomicznych (wiiw) pn. Analiza głównych wyzwań terytorialnych, potrzeb i potencjału współpracy transnarodowej w Europie Środkowej,
- raport Espon CE-FLOWS pn. Dynamika przestrzenna i scenariusze zintegrowanego rozwoju przestrzennego dla obszaru funkcjonalnego Europy Środkowej,
- konsultacje prowadzone z instytucjami z 9 państw objętych programem.

Projekt programu Interreg Europa Środkowa 2021-2027 (wersja 5.) został przyjęty przez Grupę Roboczą w kwietniu 2021 roku.

2.2. Konsultacje na etapie przygotowania programu

Wspólny Sekretariat (WS), koordynujący przygotowanie programu, zaangażował partnerów i interesariuszy ze wszystkich państw Europy Środkowej do współpracy w trzech fazach.

Pierwsza faza obejmowała kompleksowy proces włączenia krajowych partnerów poprzez członków Komitetu Monitorującego w proces przygotowania nowego programu.

Krajowy Punkt Kontaktowy programu Interreg Europa Środkowa zorganizował dwa spotkania w Warszawie:

- 16 października 2018 r. posiedzenie Komitetu Konsultacyjnego - zespołu doradczego, w skład którego wchodzi przedstawiciele sektorowych ministerstw, 16 województw oraz organizacji pozarządowych i społeczeństwa obywatelskiego - na którym został zainicjowany dialog na temat przyszłości współpracy transnarodowej po 2020 roku.
- 19 grudnia 2019 r. spotkanie z partnerami projektów reprezentującymi różne grupy interesariuszy oraz z Komitetem Konsultacyjnym ds. Projektów Transnarodowych i Międzyregionalnych, podczas którego przedstawiono kalendarium prac nad projektem programu oraz podjęto dyskusję nad zakresem wsparcia współpracy transnarodowej w nadchodzącej perspektywie finansowej.

Druga faza obejmowała międzynarodową ankietę oraz tzw. krajowe dialogi partnerskie (konsultacje) w formie spotkań online organizowane we wszystkich dziewięciu państwach programu. Tematem konsultacji był projekt zakresu tematycznego programu, typy działań o znaczeniu transnarodowym i grupy docelowe. W Polsce taki dialog został przeprowadzony przez MFIPR 30 czerwca 2020 r. Zgłoszone przez uczestników spotkania uwagi zostały uwzględnione w projekcie dokumentu programowego.

W **trzeciej fazie** WS konsultował 1. wersję programu z transnarodowymi, międzyregionalnymi i transgranicznymi programami Interreg, Europejskimi Ugrupowaniami Współpracy Terytorialnej i koordynatorami strategii makroregionalnych UE, które pod względem geograficznym pokrywają się z obszarem programu lub z nim sąsiadują. Celem tego etapu było zebranie wkładów od kompetentnych i doświadczonych instytucji oraz koordynacja z programami Interreg i innymi instrumentami.

Raport Wspólnego Sekretariatu z konsultacji zamieszczony jest na stronie:
<https://www.interreg-central.eu/Content.Node/discover/CE21-Partner-Involvement-Report-2020111.pdf>

a informacja o przygotowaniach programu:
<https://www.interreg-central.eu/Content.Node/discover/InterregCE2021.html>

Na wszystkich etapach prac nad projektem programu Interreg Europa Środkowa 2021-2027 MFiPR zasięgało opinii Komitetu Konsultacyjnego ds. Projektów Transnarodowych i Międzyregionalnych.

2.3. Konsultacje projektu programu oraz strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

6 listopada 2020 r. Instytucja Zarządzająca programem Interreg Europa Środkowa 2021-2027 rozpoczęła konsultacje społeczne Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko Programu Interreg Europa Środkowa 2021-2027. Informacja, dokumenty i zaproszenie do zgłaszania uwag w języku angielskim zamieszczone zostały na stronie programu. MFiPR udostępniło na portalu Europejskiej Współpracy Terytorialnej polskie tłumaczenia pomocnicze dokumentów objętych procesem konsultacji społecznych:

- Sprawozdanie środowiskowe
- Nietechniczne streszczenie sprawozdania środowiskowego
- Program Interreg Europa Środkowa 2021-2027 wersja 1.
- Streszczenie programu Interreg Europa Środkowa 2021-2027

Zamieściliśmy ogłoszenie w prasie ogólnopolskiej informujące o konsultacjach. Do 21 grudnia 2020 r. można było składać uwagi i lub wnioski do udostępnionych dokumentów. Otrzymaliśmy uwagi tylko od Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska do sprawozdania środowiskowego. Zostały przekazane Instytucji Zarządzającej programem Interreg Europa Środkowa 2021-2027 i w całości uwzględnione.

3. Konsultacje publiczne w Polsce

3.1. Organizacja konsultacji publicznych

Od 12 maja do 2 czerwca br. trwały w Polsce konsultacje publiczne programu współpracy transnarodowej Interreg Europa Środkowa 2021-2027 (wersji 5. uzgodnionej przez GR). Za ich organizację odpowiadało MFiPR. Informacja na temat możliwości zgłaszania uwag w języku polskim została opublikowana 12 maja 2021 roku na stronach: www.ewt.gov.pl, www.europasrodkowa.gov.pl rozesłana newsletterem oraz zamieszczona w BIP MFiPR.

Na stronie ewt.gov.pl, w sekcji „konsultacje programów”, zamieszczony był formularz składania uwag oraz dokumenty: projekt programu Interreg Europa Środkowa 2021-2027 i jego streszczenie, w wersji polskiej i angielskiej.

Ponadto, 12 maja br. roku MFiPR poinformowało mailowo o konsultacjach publicznych programu członków Komitetu Konsultacyjnego ds. Projektów Transnarodowych i Międzyregionalnych oraz następujące instytucje:

- Unię Metropolii Polskich,
- Unię Miasteczek Polskich,
- Związek Gmin Wiejskich RP,
- Związek Miast Polskich,
- Związek Powiatów Polskich,
- Związek Województw RP,
- Związek Samorządów Polskich,
- 16 Urzędów Marszałkowskich.

3.2. Zgłoszone uwagi

Otrzymane uwagi i odpowiedzi MFiPR zestawiono poniżej. Uwagi przekazane do Wspólnego Sekretariatu będą rozpatrywane wspólnie przez przedstawicieli wszystkich państw programu.

3.2.1. Uwagi Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej

Nr	Część Programu	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Odpowiedź MFiPR
1.	PO2 – (iv) Promowanie działań na rzecz dostosowania do zmian klimatu, przeciwdziałania ryzyku i odporności na katastrofy naturalne, z uwzględnieniem podejść opartych na ekosystemach	4 tiret od góry nadać brzmienie: "Doskonalenie kompetencji cyfrowych i koordynacja działań właściwych interesariuszy w celu zarządzania ryzykiem klimatycznym (np. przez harmonizację i dzielenie się danymi, tworzenie i aktualizacja systemów prognozowania, wczesnego ostrzegania, modelowania, odporności klimatycznej w celu dzielenia się danymi z interesariuszami).	Harmonizacja i dzielenie się danymi wymaga stałej modernizacji sprzętu i oprogramowania służącego do prognozowania, ostrzegania i modelowania danych. Stąd propozycja, aby zostały przewidziane działania mające na celu utrzymanie wysokich standardów w zakresie gromadzenia, przetwarzania i udostępniania danych związanych z zarządzaniem ryzykiem klimatycznym.	Program umożliwi w ramach projektów prace wskazane w uzasadnieniu. Natomiast dotychczasowe brzmienie komentowanego tiretu to: "Doskonalenie kompetencji cyfrowych i koordynacja działań właściwych interesariuszy w celu zarządzania ryzykiem klimatycznym (np. przez harmonizację i <u>dzielenie się danymi</u> , prognozowanie i systemy wczesnego ostrzegania, modelowanie, odporność klimatyczną)" - już zakładające dzielenie się danymi, zatem nie widzimy uzasadnienia dla wpisywania tego w tym samym zdaniu po raz drugi. W związku z powyższym uwaga nie wymaga dodatkowego uwzględnienia.
2.	Środowisko, energia i zmiany klimatu	Literze e) nadać brzmienie: "obniżenie jakości wody, zmniejszenie zasobów wód dostępnych oraz obniżenie jakości wody."	Konieczne jest podjęcie prac w zakresie zatrzymania wody na danym terenie celem redukcji ubożenia zasobów wody.	Uwaga przekazana do Wspólnego Sekretariatu programu.
3.	PO2 – (iv) Promowanie działań na rzecz dostosowania do zmian klimatu,	Należy uzupełnić katalog grup docelowych i sformułowaniu nadać brzmienie: "Grupy docelowe obejmują w szczególności sektor publiczny (w tym władze lokalne,	Jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej są jednostkami sektora finansów publicznych odpowiadającymi za ochronę przeciwpożarową oraz inne zagrożenia naturalne. Dlatego też, należy uszczegółwić grupy docelowe tak, aby nie było wątpliwości dotyczących ich aplikowania w Programie	Grupy docelowe obejmują również organizacje ratownicze – jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej mieszczą się w tej grupie.

	przeciwdziałania ryzyku i odporności na katastrofy naturalne, z uwzględnieniem podejść opartych na ekosystemach	regionalne i krajowe, jednostki sektora finansów publicznych, decydentów, instytucje badawcze, operatorów infrastruktury, agencje rozwoju....".	Interreg Europa Środkowa.	W związku z powyższym uwaga nie wymaga dodatkowego uwzględnienia.
4.	1.3. Uzasadnienie wyboru celów polityki i celów szczegółowych Programu Interreg, odpowiednich priorytetów, celów szczegółowych i form wsparcia, podejścia do brakujących połączeń w infrastrukturze transnarodowej, jeżeli takie istnieją	Należy uzupełnić zapisy o sformułowanie: "Poprawa współdziałania między terytoriami i ponad granicami w zakresie przeciwdziałania i zwalczania skutków katastrof naturalnych".	Zasadne jest uzupełnienie uzasadnienia wyboru celu polityki 2 - Bardziej ekologiczna, niskoemisyjna Europa o działania mające na celu zwalczanie skutków katastrof naturalnych.	Uwaga przekazana w Wspólnego Sekretariatu programu.
5.	PO2 – (iv) Promowanie działań na rzecz	Ostatniemu tiret nadać brzmienie: "Opracowywanie i wdrażanie zintegrowanych	Proponowany zapis pozwoli skonkretyzować sposób przygotowania się i dostosowania do zmian klimatycznych. W dotychczasowej praktyce podczas	Obecne brzmienie: Opracowywanie i wdrażanie zintegrowanych strategii i planów działania w dziedzinie klimatu,

	dostosowania do zmian klimatu, przeciwdziałania ryzyku i odporności na katastrofy naturalne, z uwzględnieniem podejść opartych na ekosystemach	strategii i rozwiązań w celu poprawy zdolności Europy Środkowej do przygotowania i dostosowania się do zmian klimatycznych i ich negatywnego wpływu na społeczeństwo, gospodarkę i środowisko (np. poprzez uwzględnienie różnych aspektów odpornych ekosystemów, a także poprzez tworzenie uzupełniających się wzajemnie systemów i baz sprzętu ratowniczego zwiększających odporność na zmiany klimatyczne)".	katastrof naturalnych i klęsk żywiołowych występujących w Europie Środkowej można było zaobserwować udział jednostek ratowniczych spoza granic państwa na którym wystąpiły niekorzystne zdarzenia, np. udział Czechów i Ukraińców w działaniach ratowniczych podczas powodzi w Polsce w 2010 r., udział polskich jednostek PSP w gaszeniu pożarów w Rosji w 2010 r. i w Szwecji w 2018 r., pomoc polskich jednostek PSP przy zwalczaniu epidemii Covid-19 na Słowacji w 2021 r. Są to dobre praktyki, które należy wesprzeć w sytuacji coraz częstszych powodzi i pożarów wynikających z anomalii pogodowych.	które poprawiają świadomość ryzyka i odporność miast i regionów Europy Środkowej (np. w odniesieniu do miejskich wysp ciepła, powodzi błyskawicznych, pożarów, zazielenienia) Lista przykładowych działań nie jest zamknięta, proponowane działania mogą być realizowane w programie. Ograniczona liczba znaków w formularzu programu Interreg nie pozwala na uwzględnianie uwag uszczegółwiających zapisy.
6.	Zrównoważony transport i łączność	Sformułowaniu w 2 akapicie od dołu nadać brzmienie: "Aby obsłużyć te przepływy transportowe, konieczne jest stworzenie skutecznych ponadnarodowych, krajowych i lokalnych systemów zarządzania ruchem, które powinny przyczynić się do zmniejszenia zatorów i emisji oraz do poprawy bezpieczeństwa transportu, a także uwzględnienie bezpieczeństwa kierowcy oraz	Innowacje w nowe materiały i technologie dezynfekcji, infrastruktura na trasach, bezpieczeństwo w eksploatacji są podstawowym wyzwaniem w obszarze transportu w zakresie bezpieczeństwa sanitarnego.	Program wspiera odporność wobec różnych sytuacji kryzysowych (w tym COVID) Postulat zawiera się w przykładzie działania ze strony 97: Wymiana dobrych praktyk i opracowanie norm i zrównoważonych rozwiązań na rzecz poprawy usług mobilności w skali regionalnej w interesie publicznym i wzmocnienia ich odporności na wypadek sytuacji kryzysowych Ograniczona liczba znaków w formularzu programu Interreg nie pozwala na uwzględnianie uwag uszczegółwiających

		pasażerów i towarów przed COVID poprzez wprowadzenie odpowiednich materiałów, środków i działań zarządzających."		zapisy.
7.	Środowisko, energia i zmiany klimatu	Sformułowaniu w 2 akapicie od góry nadać brzmienie: "Należy skoncentrować się na „zielonych”, opartych na przyrodzie środkach adaptacyjnych, takich jak bardziej odporne gatunki roślin uprawnych i drzew, które umożliwiają rzekom wylewanie w sposób naturalny na terenach zalewowych oraz przywracanie terenów podmokłych, a także na konieczności prawidłowego zarządzania terenami zalewowymi, w tym ograniczeniu wykorzystania ich na cele komercyjne."	Nie wystarczy zasadzić drzewa i krzewy, konieczne jest wprowadzenie odpowiedniej polityki i ograniczeń tak, aby tereny zalewowe były terenami specjalnie chronionymi. One bowiem są gwarancją na obniżenie kosztów związanych z powodzią, zmniejszając się ilości wody pitnej, występowaniem suszy. Tereny zalewowe oraz działania pozwalające na zatrzymanie wody (porcjowanie) na wybranych obszarach zapewni jest podstawą gospodarki wodnej.	Uwaga przekazana w Wspólnego Sekretariatu programu.

3.2.2. Uwagi Urzędu Miejskiego Wrocławia

Nr	Część Programu	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Odpowiedź MFIPR
1.	3 Plan Finansowy	3. Część 3 Plan Finansowy w celu uproszczenia rozliczeń finansowych w projektach warto byłoby wprowadzić kwoty	Powyższe może przyczynić się do ułatwienia procesu rozliczania projektów a tym samym do większego zainteresowania programem.	Program opracowuje uproszczone metody kalkulacji i raportowania poniesionych w projektach kosztów. Zostaną opisane w podręczniku

		jednostkowe i stawki ryczałtowe. Powyższe może przyczynić się do ułatwienia procesu rozliczania projektów a tym samym do większego zainteresowania programem.		programu, który jest w trakcie przygotowania.
2.	3 Plan Finansowy	Część 3 Plan Finansowy należy uzupełnić o informacje dotyczące źródeł finansowania programu, podziału środków programu na poszczególne priorytety	Powyższe może przyczynić się do większego zainteresowania programem także wśród innych jednostek miejskich	Po potwierdzeniu alokacji przez państwa członkowskie budżet zostanie uzupełniony.
3.	2 Priorytety	Dotychczasowe dokumenty opisują wymagania ilościowe dotyczące partnerów w poszczególnych typach projektów. Dotychczasowa praktyka przedstawiana podczas spotkań z krajowym punktem kontaktowym pokazuje, że w ubiegłych latach średnia partnerów w projekcie to ok. 10. rekomendujemy aby realna liczba partnerów w projekcie była jak najmniejsza w celu lepszej i bardziej efektywnej realizacji projektów.	Powyższe może przyczynić się do większego zainteresowania programem także wśród innych jednostek miejskich	Wymagania dotyczące tworzenia partnerstwa dla realizacji projektów zostaną opisane w podręczniku programu, który jest w trakcie przygotowania.
4.	2 Priorytety	Priorytet 3 Współpraca na rzecz lepiej połączonej Europy Środkowej należałoby przywrócić usunięty z	Powyższe może przyczynić się do większego zainteresowania programem także wśród innych jednostek miejskich	Zgodnie z Artykułem 3 projektu rozporządzenia w sprawie EFRR cel szczegółowy promowanie zrównoważonej multimodalnej

		poprzednich wersji dokumentu cel szczegółowy dotyczący wzmocnienia ekologicznego charakteru mobilności miejskiej w Europie Środkowej. W części 1 dokumentu wyraźnie zaznaczono, że „transport na obszarze objętym programem nie jest obecnie zrównoważony pod względem środowiskowym ani neutralny dla klimatu. (...) Zrównoważona, multimodalna mobilność jest szczególnie ważna dla obszarów miejskich. (...)Zmiana wzorców transportowych i zachowań dotyczących mobilności wymaga działań związanych z planowaniem przestrzennym, bezpiecznymi ścieżkami rowerowymi i chodnikami, ekologicznym lokalnym transportem publicznym, wprowadzaniem nowych technologii dostaw, takich jak drony, czy usługami wspólnego użytkowania samochodów i rowerów.”		mobilności miejskiej znalazł się w celu polityki b) bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna [...] oraz odporna Europa, w związku z tym cel szczegółowy dotyczący mobilności miejskiej jest obecnie w 2. priorytecie programu.
5.	2 Priorytety	W dokumencie w części 2 Priorytety brakuje rozwinięcia informacji na temat projektów pilotażowych, ich formy,	Powyzsze może przyczynić się do większego zainteresowania programem także wśród innych jednostek miejskich	Działania pilotażowe możliwe do przeprowadzenia w projektach zostaną opisane w podręczniku programu, który

		zakresów oraz liczby podmiotów w pojedynczym projekcie, które mogą jednocześnie realizować działania pilotażowe.		jest w trakcie przygotowania.
6.	3 Plan Finansowy	W przypadku konieczności wniesienia wkładu własnego do projektu proponujemy, aby w programie była możliwość wniesienia wkładu własnego w formie pozafinansowej tj. np. w formie wkładu pracy personelu lub wykorzystania posiadanej infrastruktury czy wyposażenia.	Powyższe może przyczynić się do większego zainteresowania programem także wśród innych jednostek miejskich	Zasady dotyczące formy wkładu własnego zostaną opisane w podręczniku programu, który jest w trakcie przygotowania.
7.	2 Priorytety	W związku z obszernym zakresem Priorytetu 2 Współpraca na rzecz bardziej zielonej Europy Środkowej (aż 5 celów tematycznych), proponujemy zwiększenie udziału środków przeznaczonych na ten priorytet. Powyższe może przyczynić się do większego zainteresowania programem także wśród innych jednostek miejskich	Powyższe może przyczynić się do większego zainteresowania programem także wśród innych jednostek miejskich	Zgodnie z informacją zawartą na 110 stronie –na priorytet 2. Współpraca na rzecz bardziej zielonej Europy Środkowej przeznaczono 50% środków programu.
8.	3 Plan Finansowy	W związku z pandemią COVID, która wpłynęła znacząco na sytuację budżetową samorządów proponujemy	Powyższe może przyczynić się do większego zainteresowania programem także wśród innych jednostek miejskich	Beneficjenci otrzymają maksymalny, przewidziany w rozporządzeniach UE, poziom dofinansowania – w wysokości 80% poniesionych wydatków

		zwiększenie możliwego poziomu dofinansowania dla podmiotów publicznych. Kwestia wysokości wkładu własnego zazwyczaj stanowi istotną przeszkodę w podjęciu decyzji o złożeniu projektu przez jednostki miejskie.		kwalifikowalnych.
9.	2 Priorytety	W związku z szeregiem potrzeb inwestycyjnych jednostek miejskich, proponujemy umożliwienie realizacji działań infrastrukturalnych w ramach programu a tym samym zwiększenie środków na działania pilotażowe.	Powyższe może przyczynić się do większego zainteresowania programem także wśród innych jednostek miejskich	Zasady dotyczące możliwych inwestycji infrastrukturalnych zostaną opisane w podręczniku programu, który jest w trakcie przygotowania.

3.2.3. Uwagi Urzędu Miasta Krakowa

Nr	Część Programu	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Odpowiedź MFiPR
1.	Rozdział 1.2. Środowisko, energia i zmiany klimatu	1. W rozdziale 1.2 opisane zostały źródła pochodzenia pyłu PM2.5, natomiast pominięte zostały źródła pochodzenia dla tlenków azotu. 2. Oprócz wskazania problemu zanieczyszczenia pyłem PM2.5 związanego ze spalaniem paliw stałych, należy przede	1. W odniesieniu do zagadnień transportu, pominięte zostały kwestie pochodzenia zanieczyszczeń gazowych (NOx), których emisja jest silnie związana ze źródłami komunikacyjnymi. 2. Wg ogólnodostępnych baz typu CEIDARS, EPA, udział pyłu PM2.5 w pyłe ogółem stanowi ok. 15 %, (w przypadku palenisk domowych), dlatego przy spalaniu paliw stałych w paleniskach domowych mamy do czynienia głównie z emisją pyłu o ziarnach PM10 i większych niż 10 µm.	Uwaga przekazana w Wspólnego Sekretariatu programu.

		wszystkim, wskazać pył PM10 powstający podczas spalania paliw stałych.		
2.	Cel szczegółowy 2.4: Ochrona środowiska. Działania w zakresie współpracy transnarodowej	Listę finansowanych działań należałoby uzupełnić o projekty dotyczące rozwiązań „SMART CITY”.	Ochrona środowiska dotycząca terenów miejskich powinna uwzględniać nowoczesne rozwiązania technologiczne w ramach infrastruktury miejskiej, szczególnie z zakresu „smart city”. Funkcjonowanie „miast przyszłości” powinno się opierać na idei obiegu zamkniętego, co w połączeniu z automatyzacją i cyfryzacją procesów przyniesie korzyści w zakresie ochrony środowiska miejskiego.	Uwaga przekazana w Wspólnego Sekretariatu programu.
3.	Cel szczegółowy 2.5: Zielona mobilność miejska	Listę przykładów wspieranych działań proponujemy uzupełnić o następujące pozycje: 1. Wymiana doświadczeń, wiedzy i podejść w zakresie wdrażania floty autobusów wodorowych i dostosowania infrastruktury zaplecza obsługowego, zapewniającej właściwe warunki bezpieczeństwa, 2. Wymiana doświadczeń w zakresie optymalnego wykorzystania punktów ładowania autobusów elektrycznych i zminimalizowania kosztów energii, 3. Wymiana doświadczeń i budowanie standardów mających na celu stworzenie inteligentnego i zrównoważonego zaplecza	Ad.1 Rynek autobusów wodorowych jest wciąż rynkiem młodym rozwijającym się, zapewnienie odpowiednich warunków zaplecza obsługowego tego typu taboru ma istotne znaczenie dla planowania inwestycji w czasie i szacowania kosztów oraz zastosowania odpowiednich procedur bezpieczeństwa. Ad.2 Środowiskowe i społeczne korzyści związane z wykorzystaniem autobusów elektrycznych w usługach komunikacji zbiorowej nie powinny przysłaniać aspektów kosztowych funkcjonowania pojazdów elektrycznych. Wyższe koszty energii/eksploatacji stanowią w efekcie końcowym większe obciążenie dla budżetów miast, stanowiących źródło finansowania transportu zbiorowego. Optymalizacja kosztów energii może być dodatkowym bodźcem mającym wpływ na decyzje o zakupie pojazdów elektrycznych. Ad.3 Zastosowanie najnowocześniejszych technologii w celu właściwej obsługi taboru na zapleczu, z uwzględnieniem planowania odpowiedniego wykorzystania zasobów	Uwaga przekazana w Wspólnego Sekretariatu programu.

		utrzymania i obsługi taboru oraz jego przygotowania do realizacji usługi przewozowej.	naturalnych, (np. obieg zamknięty) pośrednio determinuje wpływ transportu na środowisko i wpływa na jakość świadczonych usług przewozowych.	
4.	Cały dokument	W treści programu brak wskazanych źródeł, na podstawie których formułowane są wnioski – każdorazowo przy wskazywaniu danych, wniosków itp. należy podać źródło ich pochodzenia.	W treści programu brak wskazanych źródeł, na podstawie których formułowane są wnioski. Przykładowo, w rozdziale 1.2 na stronie 13, nie podano źródła danych, na podstawie których zostały podane poniższe informacje: „Szczególnie wysokie stężenia PM zostały zmierzone w Polsce, północnych Włoszech i częściowo na Węgrzech. Spalanie drewna, węgla i innych paliw stałych w piecach domowych prowadzi, lokalnie lub regionalnie, do wysokich emisji PM2.5”.	Uwaga przekazana w Wspólnego Sekretariatu programu.
5.	Cel szczegółowy 2.3. Rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym. Działania w zakresie współpracy transnarodowej	Warto wspomnieć o tworzeniu nowych modeli biznesowych i firm, w ramach nowych, nieistniejących dotąd gałęzi gospodarki związanych z obiegiem zamkniętym.	Gospodarka obiegu zamkniętego wymaga podejścia systemowego obejmującego cały cykl życia produktu, od fazy jego zaprojektowania i wytworzenia, poprzez dystrybucję, wykorzystywanie, zużycie, aż do etapu recyklingu i ponownego włączenia w obieg. Taki system z pewnością będzie generował powstawanie zupełnie nowych gałęzi gospodarki, opartych o nowe modele biznesowe.	Ten postulat zawiera się w przykładach działań: Wzmacnianie współpracy między sektorem publicznym i prywatnym w celu projektowania instrumentów finansowych i zrównoważonych modeli gospodarczych, które przyczyniają się do wprowadzania innowacyjnych rozwiązań z zakresu gospodarki o obiegu zamkniętym i bardziej ekologicznych procesów produkcyjnych oraz Doskonalenie polityk i kompetencji w zakresie gospodarki odpadami w sektorze publicznym i prywatnym, w tym przeciwdziałanie, przetwarzanie i recykling odpadów komunalnych (np.

				odzyskiwanie odpadów organicznych, w tym substancji odżywczych ze ścieków komunalnych) i przemysłowych Lista przykładowych działań nie jest zamknięta, ogranicza nas liczba znaków w formularzu programu Interreg.

3.2.4 Uwaga Uniwersytetu Opolskiego

Część Programu	Treść uwagi	Uzasadnienie uwagi	Odpowiedź MFIPR
rozd. 2. Priorytety	Wśród grup docelowych działań w ramach priorytetu 1, cel szczegółowy „Wzmacnianie zdolności badawczo-innowacyjnych i wykorzystanie zaawansowanych technologii” nie zostały wymienione wprost instytucje szkolnictwa wyższego (uniwersytety).	W programie Interreg na lata 2021-2027 trudno określić rolę uniwersytetów w realizacji poszczególnych celów szczegółowych. Wydaje się, że najbardziej adekwatny priorytet, w którego realizację mogą być zaangażowane uczelnie jest priorytet 1. Jednak w grupie docelowej w ramach tego priorytetu nie wymienia się wprost instytucji szkolnictwa wyższego (uniwersytety). Wydaje się to pewnym niedopatrzeniem, skoro uczelnie wyższe, akademickie pełnią istotną rolę w zakresie badań i rozwoju oraz transferu technologii i innowacji. Mogą również znacząco przyczynić się do zwiększenia dostępu do wyników badań naukowych i innowacji.	W programie są wymienione: prywatne i publiczne instytucje badawcze oraz zarówno podmioty publiczne, jak i prywatne z systemu innowacji poczwórnej helisy (quadruple-helix). W grupie tej mieszczą się również wyższe uczelnie. W związku z powyższym uwaga nie zostanie wykorzystana.